

Věc:

Návrh zajištění lékařské pohotovostní služby v Ústeckém kraji v roce 2019

Odůvodnění předloženého materiálu:

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) dle § 119 v přenesené působnosti ukládá krajům povinnost od 1. 4. 2012 zajistit lékařskou pohotovostní službu, lékařskou pohotovostní službu v zubním lékařství a lékárenskou pohotovostní službu (dále jen „LPS“). Kromě povinnosti zajišťovat výše uvedené pohotovostní služby (§ 110) zákon dále ukládá krajům zajistit ohledání zemřelého – buď prostřednictvím lékařů LPS nebo prostřednictvím smluvně stanoveného poskytovatele či lékaře (§ 84 a § 110). Současně zákon stanovuje povinnost poskytovatelům zdravotních služeb (zdravotnickým zařízením) podílet se na žádost kraje na zajištění LPS.

V Ústeckém kraji (dále jen „ÚK“) je již řadu let uplatňován model zabezpečení LPS, ve kterém kraj poskytne městu dotaci na zajištění pohotovosti a město následně uzavírá smlouvu s příslušným poskytovatelem zdravotních služeb o provozu ordinací LPS. Realizace tohoto modelu je v souladu i se stanoviskem Ministerstva zdravotnictví, resp. Ministerstva financí, které ÚK odpovědělo na jeho dotaz, že náklady vznikající kraji při zajištění LPS dle uvedeného zákona, má kraj hradit z rozpočtového určení daní a nebude mu navýšena částka na činnosti spojené s výkonem přenesené působnosti. V letošním roce byla výjimkami tohoto modelu Statutární město Teplice a Město Litvínov, která nechtěla participovat na zajištění LPS v jejich spádové oblasti. Dalšími výjimkami bylo Statutární město Most, Město Litoměřice a Město Roudnice nad Labem, ale tato města se finančně spolupodíleli na zajištění příslušných pohotovostních ordinací prostřednictvím kraje, nikoliv přímým smluvním vztahem s místními poskytovateli zdravotních služeb. Jmenovitě Statutární město Most poskytlo dotaci kraji ve výši 300 tis. Kč a Město Roudnice nad Labem poskytlo dotaci kraji ve výši 1 185 tis. Kč. Město Litoměřice pak poskytuje svůj příspěvek na zajištění provozu stanoviště LPS přímo jeho provozovateli, tj. Nemocnici Litoměřice, a.s. Ve všech těchto pěti spádových oblastech krajský úřad uzavřel smlouvy s příslušnými poskytovateli zdravotních služeb o zajištění provozu ordinací LPS v režimu tzv. závazku veřejné služby, v souladu s rozhodnutím Komise EU č. 2012/21/EU ze dne 20. 12. 2011.

V průběhu roku 2018 také Krajský úřad ÚK řešil krizi při zabezpečení provozu pohotovostní ordinace pro dospělé na stanovišti v Děčíně, kde od 1. 7. 2018 musely být uzavřeny smlouvy s příslušnými ambulantními praktickými lékaři, kteří se podílejí na výkonu služeb LPS, které lékařům umožnily lékařům vykonávat služby v jejich privátních ambulancích. Současně ale řada služeb LPS na základě stanoveného rozpisu a po dohodě s některými lékaři, byla realizována v pohotovostní ordinaci provozované společností Krajská zdravotní, a.s. – Nemocnice Děčín, o.z. Na základě závěrů ze společného jednání Ing. Ondřeje Smíška, člena Rady města Děčín pro školství, sociální oblast a IT technologie – „smart city“, zástupců odboru sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu města Děčín a odboru zdravotnictví Krajského úřadu Ústeckého kraje, ze dne 19. 11. 2018, by měl být na Děčínsku v roce 2019 realizován model zajištění LPS, ve kterém město nebude příjemcem krajské dotace, ale naopak ÚK bude uzavírat přímé smlouvy s poskytovateli zdravotních služeb na zajištění provozu pohotovostních ordinací a výkonu služeb LPS. Statutární město Děčín by současně mělo ÚK poskytnout finanční podporu na zabezpečení pohotovosti v předpokládané výši až 400 tis. Kč. Rada města Děčín projedná tuto problematiku dne 4. 12. 2018 a poté zastupitelstvo města na svém zasedání dne 13. 12. 2018.

Všechna dotčená města v kraji byla v měsíci říjnu oslovena dopisem ředitele krajského úřadu, Ing. Milana Zemaníka, s návrhem organizace LPS v roce 2019, který bezprostředně vychází z modelu zajištění pohotovosti péče uplatněným v letošním roce. Výjimkou bylo Statutární město Ústí nad Labem, jehož představitelé při jednáních o dané problematice již v průběhu roku 2018 opakovaně

potvrdili, že v roce 2019 s ÚK nechtějí spolupracovat na zajištění LPS. Krajská dotace městům se stanovuje v návaznosti na realizovaný rozsah ordinační doby jednotlivých pohotovostí - kritériem pro stanovení výše krajské dotace je tedy ta skutečnost, zda bude ve stanoveném spádovém území zabezpečen provoz ordinace LPS 365 dní v roce nebo pouze v pracovních dnech, event. pouze ve dnech pracovního klidu, a to bez dalšího požadavku na zajištění určitého časového rozsahu ordinačních hodin. V případě nepřerušeno celoročního zajištění LPS by městům náležela celá část předpokládané krajské dotace, a pokud by byla pohotovostní ordinace provozována ve zkráceném režimu (pracovní dny nebo dny pracovního klidu), město by obdrželo od ÚK polovinu dotace.

Výše popsaným způsobem je umožněno zástupcům místních samospráv upravit si ordinační dobu LPS v jejich spádové oblasti dle místních potřeb a požadavků. Současně byli představitelé těchto měst požádáni o vyjádření se k zaslanému návrhu a sdělení případných skutečností, které by mohly v praxi ohrozit realizaci zajištění LPS v jejich spádové oblasti navrženým způsobem.

Dále byli představitelé měst seznámeni se snahou ÚK zajistit problematiku prohlídek těl zemřelých prostřednictvím samostatné služby (tzv. koronera) a již tyto prohlídky těl zemřelých nerealizovat v rámci systému zabezpečení LPS. V rámci výběrového řízení na plnění veřejné zakázky „Zajištění prohlídek těl zemřelých mimo zdravotnické zařízení na území Ústeckého kraje v období 2018 – 2020“ (jmenovitě v období 1. 11. 2018 - 31. 12. 2020) bylo usnesením Rady ÚK č. 023/49R/2018 ze dne 19. 9. 2018 rozhodnuto o výběru dodavatele této služby, kterým se stala společnost 1. KORONERSKÁ s. r. o., a o uzavření smlouvy s tímto dodavatelem. Díky tomu je v období od 1. 11. 2018 služba tzv. koronera zajišťována mimo systém LPS, tím se výrazně sníží náročnost výkonu služeb pohotovosti a lékaři vykonávající LPS nebudou muset nadále v nočních hodinách zajišťovat také prohlídky těl zemřelých. Neznamená to však, že tím dochází k ukončení povinnosti všeobecných praktických lékařů a praktických lékařů pro děti a dorost zajišťovat prohlídky těl zemřelých u svých registrovaných pacientů (dle zákona o zdravotních službách).

Ve svém dopisu ředitel úřadu také informoval představitele měst, že proces poskytování dotací musí odpovídat znění zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zejména podmínkám stanoveným v § 10a tohoto zákona. Z uvedeného důvodu byl městům zaslán vzor žádosti o poskytnutí finančních prostředků z rozpočtu ÚK na zajištění LPS v roce 2019 a města byla seznámena s výše popsaným návrhem rozdělení finanční podpory kraje na zajištění LPS v příštím roce, který je součástí připravovaného návrhu rozpočtu ÚK na rok 2019. Města souhlasící s návrhem zajištění LPS v příštím roce současně se svým stanoviskem zaslala i vyplněné žádosti o poskytnutí dotace, ve kterých zohlednila předpokládanou výši podpory ze strany kraje.

Bohužel aktuální řešení celé problematiky zajištění LPS v roce 2019 je značně ovlivněno uskutečněnými komunálními volbami, kdy v řadě měst proběhlo pouze zasedání ustanovujícího zastupitelstva, ale nově zvolené rady měst většinou ještě nezasedaly a tedy neřešily provozní a organizační záležitosti svých municipalit - např. Rada města Teplice zasedala 23. 11. 2018 a jednání Rady města Chomutova se uskuteční až 26. 11. 2018 (tj. v době termínu odevzdání tohoto materiálu). Aktuálně po jednání s představiteli Města Kadaň a se zástupci Nemocnice Kadaň, s.r.o., bylo dohodnuto, že v dané spádové již nebude město příjemcem krajské dotace, ale ÚK bude i zde uzavírat přímou smlouvu s provozovatelem pohotovostní ordinace (tj. kadaňskou nemocnicí) na zajištění výkonu LPS.

Dosavadní stanoviska jednotlivých měst k dané problematice jsou v příloze č. 6 materiálu.

Města, která souhlasí s návrhem zajištění LPS v roce 2019 (varianta dotace ÚK):

- Město Bílina,
- Město Varnsdorf,
- Město Rumburk,
- Město Louny,
- Město Žatec,

- Statutární město Chomutov (zasedání rady města až 26. 11. 2018, je zvažována také varianta přímé smlouvy mezi ÚK a provozovatelem),

Města, která nesouhlasí s návrhem zajištění LPS v roce 2019 (varianta přímé smlouvy mezi ÚK a provozovatelem):

- Statutární město Ústí nad Labem (zástupci města se vyjádřili již v průběhu r. 2018),

- Město Litvínov,

- Statutární město Teplice (dosavadní postoj zástupců města byl konzistentní),

- Město Kadaň (pisemné stanovisko města bude poskytnuto po jednání rady města dne 6. 12. 2018).

Města, která souhlasí se zajištěním LPS v roce 2019, ale jiným způsobem, než je standardně navržený model (varianta finanční podpory ze strany města, ale prostřednictvím ÚK):

- Statutární město Most,

- Město Roudnice nad Labem,

- Statutární město Děčín,

- Město Litoměřice (od r. 2017 kraj uzavírá smlouvu s provozovatelem ordinace LPS a město poté přispívá přímo provozovateli).

Tato města by se v příštím roce měla finančně spolupodílet na zajištění příslušných pohotovostních ordinací ve své spádové oblasti v příštím roce, ale pouze prostřednictvím kraje, nikoli přímým smluvním vztahem s místními poskytovateli zdravotních služeb. Statutární město Most má opět v návrhu rozpočtu na rok 2019 alokovanou částku výši cca 300 tis. Kč pro poskytnutí dotace kraji na zajištění LPS v jeho spádové oblasti. Obdobně Město Roudnice nad Labem má v návrhu rozpočtu na příští rok navrženou položku ve výši 1 185 000 Kč jako dotaci pro ÚK. Zastupitelstvo Statutárního města Děčín bude na svém zasedání dne 13. 12. 2018 rozhodovat v rámci schvalování rozpočtu také o podpoře ÚK na r. 2019 ve výši 400 tis. Kč na zajištění dané problematiky. ÚK bude muset v těchto případech požádat města o poskytnutí dotace na zajištění provozu pohotovostních ordinací v daných spádových oblastech v souladu se zněním zákona č. 250/2000 Sb.

V dotčených případech, kde se města nebudou chtít podílet na zajištění LPS v příštím roce, se tedy bude krajský úřad opět snažit o uzavření přímých smluv o zajištění provozu pohotovostních ordinací s příslušnými poskytovateli zdravotních služeb v režimu tzv. závazku veřejné služby.

S ohledem na skutečnost, že v současné době není schválen rozpočet ÚK na příští rok, je část návrhu usnesení rady i zastupitelstva kraje podmíněna právě tím, že krajský rozpočet bude v uvažované výši také schválen.

Vyjádření odboru ZD

Odbor ZD upozorňuje, že ohledem na vliv komunálních voleb a tedy skutečnost, kdy v době termínu zpracování materiálu není k dispozici ucelený přehled stanovisek jednotlivých měst, může být tento materiál pro zasedání zastupitelstva kraje dodatečně upraven, nebo mohou být doplněná stanoviska měst k dispozici u předkladatele materiálu při zasedání zastupitelstva. Z uvedeného důvodu zástupci odboru zdravotnictví v některých případech u výše uvedeného rozdělení měst vycházejí z dosavadních historických postojů představitelů měst a informací získaných při osobním jednání se zástupci měst. Taková města jsou označena v textu kurzívou.